

Hoe gaat het nu met...?

Eltjho, Maartje en Tom. Drie jonge mensen, drie ongelukken, drie keer traumatisch hersenletsel, drie keer een veranderd leven.

Ze hebben al eerder hun verhaal verteld aan de Hersenstichting. Zo zijn Maartje en Eltjho op de foto geweest met hun idool voor de Hoofdcollecte 2008. Tom stond in 2006 in het juninummer en werkte mee aan de dvd *Hersenletsel en dan?*

Maar hoe gaat het nu eigenlijk met ze? Zie voor hun verhalen ook www.hersenstichting.nl

Hoe gaat het nu met...

Eltjho den Boer?

'Ik heb ervoor gekozen te leven'

Het gaat goed met Eltjho den Boer (23). Hij werkt als vrijwilliger bij het Haags Pop Centrum, woont in een appartement in Den Haag en heeft sinds kort een vriendin. 'Het ongeluk is gebeurd – in een fractie van een seconde kreeg mijn leven een totaal andere wending – maar ik ben blij dat ik leef. Ik heb geen zin meer om terug te kijken.'

Op zijn negende verjaardag raakt Eltjho zwaargewond bij een auto-ongeluk in Frankrijk. Na een maand ontwaakt hij uit z'n coma en begint er een lange periode van revalidatie. 'Ik had het pad van het licht kunnen kiezen, maar ik heb ervoor

gekozen te blijven leven. Ik was tot aan mijn nek verlamd maar ik heb uiteindelijk weer leren lopen, praten, eten en kan weer beter zien.'

Aan het ongeluk heeft hij een blijvende oogafwijking overgehouden en ook zijn kortetermijngeheugen is aangetast. 'Tot voor kort zag ik alleen maar het ongeluk terug als ik in de spiegel keek. Nu denk ik gelukkig ook: hé spetter, je bent er nog!' Dat hij tegenwoordig zo positief in het leven staat dankt hij – naar eigen zeggen – aan zijn collega's bij het Haags Pop Centrum (HPC). 'De tijden dat ik somber op de bank zat en niks deed, heb ik wel gehad. Toen ik bij het HPC aan de slag ging, kwam er echt een ommekeer in mijn leven. Ik leerde dat tobben geen zin heeft. Dat je er niets aan hebt als je blijft denken: wat als het ongeluk niet was gebeurd... Collega's hebben mij geleerd dat ik er ook mag zijn, dat je mét beperkingen ook heel veel wel kunt. Werken bij het HPC geeft me echt een kick! Mijn collega's hebben me een spiegel voorgehouden en daar ben ik ze heel dankbaar voor.' Het gaat nu echt goed met Eltjho. 'Ik heb in de loop der jaren leren relativeren, waardoor het ongeluk steeds meer op de achtergrond raakt. Ik houd me liever bezig met nu en de toekomst. Ik heb een relatie, schrijf love songs en rapmuziek en ik hoop dat ik binnenkort word goedgekeurd om – betaald – te werken. Ik wil graag een normaal leven.'

Hoe gaat het nu met...

Maartje van Dijk?

'Binnenkort kan ik zelfstandiger leven'

Het was zomervakantie, Maartje van Dijk (nu 33) had net haar havodiploma op zak en de wereld lag voor haar open. Tot ze op 23 juli 1993 op de fiets door een automobilist werd aangereden, een zware hersenkneuzing opliep en in coma raakte. 'De artsen wisten niet of ik het ongeluk zou overleven en in welke toestand ik dan zou verkeren.'

Na drie maanden en drie hersenoperaties kwam Maartje weer bij bewustzijn. Een lange en zware periode van revalidatie volgde, waarin ze onder meer weer leerde lopen en praten. 'Het eerste woord dat ik weer kon zeggen was "Pim", de naam van mijn broer. Mijn beste vriendin zegt altijd dat mijn eerste woord "kroket" was,' lacht Maartje.

Hoewel het ongeluk al weer vijftien jaar geleden is, zijn er nog steeds lichamelijke gevolgen merkbaar. 'Ik ga nog wel vooruit, maar sommige dingen zullen niet meer veranderen.' Zo is Maartje afhankelijk van een rollator. 'Ik ben na het ongeluk linkszijdig verlamd geraakt. Door veel fysiotherapie is

dat wel verbeterd, maar de besturing van mijn linkerbeen en -arm is blijvend beschadigd. Daarnaast is mijn zicht linkszijdig verminderd, heb ik epilepsie gekregen en ben ik altijd moe.' Ook geestelijk heeft het ongeluk zijn sporen nagelaten. 'Mijn hele leven is erdoor veranderd en ikzelf ben ook anders geworden. Ik vind mezelf nu best negatief, terwijl ik dat voorheen nooit was. Een ander gevolg is dat mijn geheugen me vaak ik de steek laat. Hoe ik nu met het ongeluk omga? Ik ben nog steeds woedend over de hele situatie.'

Toch zit Maartje niet bij de pakken neer en leeft ze zo zelfstandig mogelijk. 'Ik werk drie keer in de week bij Gasterij De Buurvrouw in Utrecht,' vertelt ze enthousiast. In dit restaurant werken mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking. 'Ik werk in de huishouding en ben bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het vouwen van het wasgoed en het pouleren van glaswerk en bestek. Ik vind mijn werk echt leuk en ik ben lekker even van huis.'

Verder zorgt Maartje – onder begeleiding – voor haar eigen boodschappen en woont ze in een woonvorm. 'Ik heb nu nog een eenkamerappartement maar ik ga binnenkort verhuizen. Ik krijg een ruimer appartement met een keukentje, een aparte slaapkamer en een dakterras. Daar kan ik zelfstandiger en vrijer leven. Ik verheug me er nu al op!'

Hoe gaat het nu met...

Tom Gerichhausen?

'Ik ben heel trots op wat ik al heb bereikt'

'Vooruitkijken' is tegenwoordig het motto van Tom Gerichhausen (23), 'dat vind ik wel zo gezond.' Sinds een jaar woont hij samen, werkt hij in de openbare bibliotheek en bruist hij van de goede ideeën en plannen. 'Ik ben in een nieuwe fase aanbeland; ik ben niet langer alleen maar iemand met hersenletsel. Ik ben gewoon Tom.'

Tom heeft een grafische opleiding gevolgd, zijn mbo-diploma Informatiedienstverlening gehaald en een opleiding tot

mediacoach afgerond. 'Ik ben heel trots op wat ik tot nu toe allemaal heb bereikt. Ik heb nu zelfs een vaste baan bij de openbare bibliotheek.' Enthousiast vertelt Tom over zijn werk: 'Ik vind mijn werk heel belangrijk. Ik werk vier dagen in de week op de klantenservice, het contact met de bezoekers vind ik ontzettend leuk. Het geeft me echt een kick als iemand dankzij mijn hulp weer tevreden de bieb verlaat.' Zijn enthousiasme brengt hem soms wel in de problemen. 'In mijn enthousiasme neem ik vaak te veel hooi op mijn vork. Zo bedenk ik regelmatig allerlei (educatieve) projecten voor in de bibliotheek. Maar omdat ik het bijvoorbeeld lastig vind om te plannen en overzicht te behouden, veroorzaakt dit nog wel eens stress en neem ik mijn werk "mee naar huis".' Ook heeft hij last van hyperactiviteit en stemmingswisselingen. 'Ik moet altijd alert zijn op mijn gedrag en mijn houding. Ik probeer zo normaal mogelijk te functioneren, maar dit kost bergen energie.'

Tom heeft dus nog wel degelijk last van het hersenletsel dat hij opliep als gevolg van een aanrijding. 'Het was 23 juli 1996, ik was met mijn ouders en broertje op vakantie in Frankrijk. Toen ik bij de camping wilde oversteken werd ik geschept door een auto. Ik heb lang gerevalideerd: lopen, spreken, mijn houding, ik moest van alles opnieuw leren.' Lichamelijk heeft Tom er weinig aan overgehouden. Hij draagt alleen orthopedische schoenen, maar geestelijk zijn dus nog wel de nodige gevolgen merkbaar. 'Vooral tijdens mijn werk. Daarom houd ik contact met een ambulante hulpverlener, daar heb ik veel aan. Ik krijg tips, leer beter plannen en dankzij die gesprekken krijg ik beter inzicht in mijn werk.' 'Mijn leven is door het ongeluk drastisch veranderd, maar er is ook veel positiefs uit voortgekomen. Zo heb ik dankzij de ups en downs hele creatieve momenten en kom ik tot mooie ideeën. En als het een dag even minder goed gaat, weet ik tegenwoordig dat het een fragmentopname is. Ik denk dan: vroeg naar bed, morgen gaat het vast weer beter.'

